

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สนส. /2567

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ของธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 2)

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาสู่ความยั่งยืนโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสิ่งแวดล้อมที่ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ดังนั้น ส่วนหนึ่งของการวางภูมิทัศน์ภาคการเงินไทย (Financial Landscape) จึงมุ่งเน้นการสร้างความสมดุลระหว่างการส่งเสริมนวัตกรรมและการกำกับดูแลความเสี่ยงเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัลและเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยในส่วนของ การสนับสนุนเศรษฐกิจให้สามารถเปลี่ยนผ่านได้อย่างยั่งยืนนั้น สถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (กลุ่มฯ) ก็ถือเป็นส่วนสำคัญที่สามารถช่วยสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเริ่มปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมได้ เช่น การเสนอบริการที่ช่วยอำนวยความสะดวกหรือเป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวและลดกิจกรรมที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ในการนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ โดยขยายขอบเขตธุรกิจให้บริษัทในกลุ่มฯ ยกเว้นธนาคารพาณิชย์และบริษัทแม่ของกลุ่มฯ สามารถประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (green-related business) เพื่อสนับสนุนการปรับตัวของภาคธุรกิจตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามภูมิทัศน์ภาคการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยตามที่กล่าวได้ นอกจากนี้ ยังได้ปรับปรุงขอบเขตการประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุน (venture capital: VC) ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มฯ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ภาคธุรกิจต่าง ๆ สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เพิ่มขึ้น โดยยังคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลความเสี่ยงที่รัดกุมเพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของธนาคารพาณิชย์และระบบสถาบันการเงิน เช่น การกำหนดเพดานการลงทุน และระยะเวลาร่วมลงทุน

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 56 มาตรา 57 มาตรา 58 และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมของธนาคารพาณิชย์ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่แก้ไข

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 8/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2564

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมทุกแห่งของธนาคารพาณิชย์ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน ยกเว้นสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

5. เนื้อหา

5.1 ให้เพิ่มคำจำกัดความดังต่อไปนี้ในข้อ 5.1 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 8/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2564

“ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า ธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ธุรกิจการแนะนำสินค้าหรือบริการด้านสิ่งแวดล้อม ธุรกิจการคำนวณข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์¹ ธุรกิจส่งข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และธุรกิจรวบรวมโครงการลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นคาร์บอนเครดิต²

“ธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า บริการที่ปรึกษาเพื่อช่วยให้ลูกค้าสามารถวางแผนปรับตัวเข้าสู่สังคมด้านสิ่งแวดล้อมได้ โดยเป็นการให้บริการเพื่อสนับสนุนหรือต่อยอดการให้บริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทในกลุ่มฯ เช่น การให้คำปรึกษาโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายในองค์กรของลูกค้า การให้คำปรึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้านสิ่งแวดล้อม (feasibility study) และการให้คำปรึกษาการประเมินความเสี่ยงจากข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อมระดับประเทศหรือสากล ทั้งนี้ ขอบเขตการให้บริการดังกล่าวไม่รวมถึง

¹ คาร์บอนฟุตพริ้นท์ หมายถึง ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากผลิตภัณฑ์แต่ละหน่วย ตลอดวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่การได้มาซึ่งวัตถุดิบ กระบวนการผลิต การประกอบชิ้นงาน การกระจายสินค้า การใช้งาน และการจัดการของเสียหลังหมดอายุการใช้งาน รวมถึงการขนส่งที่เกี่ยวข้อง โดยคำนวณออกมาในรูปตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

² คาร์บอนเครดิต หมายถึง สิทธิที่เกิดจากการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกสู่สิ่งแวดล้อม รวมถึงการเก็บกักหรือการดูดกลับจากกิจกรรมหรือโครงการ ซึ่งสิทธิดังกล่าวต้องมีการรับรองโดยหน่วยงานรับรองตามระเบียบหรือวิธีการของทางราชการที่เป็นที่ยอมรับหรือเทียบได้กับระดับสากล

การให้คำปรึกษาในการซื้อขายหรือขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่ยังไม่มีหน่วยงานกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ

“ธุรกิจการแนะนำสินค้าหรือบริการด้านสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า บริการให้คำแนะนำแก่ลูกค้าเพื่อเข้าถึงผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการด้านสิ่งแวดล้อม

“ธุรกิจการคำนวณข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์” หมายความว่า บริการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาตลอดวัฏจักรของผลิตภัณฑ์และการดำเนินงานขององค์กรด้วยมาตรฐานการคำนวณที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

“ธุรกิจส่งข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์” หมายความว่า บริการนำส่งข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ตามที่ได้รับคามยินยอมจากลูกค้าเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น การส่งข้อมูลให้สถาบันการเงินเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการสมัครขอใช้บริการทางการเงิน การส่งข้อมูลให้นักลงทุนเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน

“ธุรกิจรวบรวมโครงการลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นคาร์บอนเครดิต” หมายความว่า บริการรวบรวมโครงการลดก๊าซเรือนกระจกจากลูกค้าหลายรายเพื่อรวมนำไปขึ้นทะเบียนเป็นคาร์บอนเครดิต เพื่อช่วยลดต้นทุนการขึ้นทะเบียนให้แก่ลูกค้าแต่ละราย พร้อมทั้งช่วยจัดการเอกสารการขึ้นทะเบียนอย่างเป็นระบบ

5.2 ให้ยกเลิกเอกสารแนบ 3 และ 4 ของประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 8/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2564 และให้ใช้เอกสารแนบ 1 และ 2 ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้เป็นเอกสารแนบ 3 และ 4 ของประกาศฉบับดังกล่าวแทน

5.3 ให้เพิ่มเอกสารแนบ 3 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (green-related business) ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้ เป็นเอกสารแนบ 6 แนบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 8/2564 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตของกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2564

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ xxxx 2567

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5882, 0 2356 7366, 0 2283 6856

อีเมล CRB-RPD@bot.or.th

ขอบเขตการประกอบธุรกิจของบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์

บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจทางการเงินและธุรกิจสนับสนุนได้ดังนี้

1. ธุรกิจทางการเงิน ได้แก่

ขอบเขตธุรกิจทางการเงิน		ผู้ให้บริการ
- ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศ	- ธุรกิจการให้สินเชื่อหรือธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ	ไม่จำกัด
- ธุรกิจโฮลดิ้งที่ลงทุนในกลุ่มฯ ของตนเอง	- ธุรกิจ VC (ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในเอกสารแนบ 4)	
- ธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยประกันวินาศภัย	- ธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต	
- ธุรกิจเกี่ยวกับการชำระเงินและโอนเงิน	- ธุรกิจหลักทรัพย์	
- ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า	- ธุรกิจทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน	
- ธุรกิจการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์	- ธุรกิจที่ปรึกษาทางการเงิน	
- ธุรกิจที่ปรึกษาการลงทุน	- ธุรกิจ FinTech ที่มีลักษณะเป็นธุรกิจทางการเงิน	

สำหรับธุรกิจ FinTech ที่มีลักษณะเป็นธุรกิจทางการเงิน ได้แก่ ธุรกิจที่มีลักษณะข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) เป็นการให้บริการที่ก่อให้เกิดการทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น การให้บริการระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นตัวกลางระหว่างผู้ระดมทุนและผู้ลงทุน (crowd-funding portal) และการให้บริการเกี่ยวกับการโอนเงินและการชำระเงินทั้งในและต่างประเทศ

(2) เป็นการให้บริการการเป็นนายหน้าหรือตัวแทนที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ หลักทรัพย์ หรือประกันภัย รวมถึงการให้บริการข้อมูล การให้คำแนะนำ และการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน เช่น การให้บริการ platform เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน

2. ธุรกิจสนับสนุน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ขอบเขตธุรกิจสนับสนุน	ผู้รับบริการ
2.1 ธุรกิจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเป็นการให้บริการเพื่อสนับสนุนหรือต่อยอดการให้บริการทางการเงิน หรือเป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทในกลุ่มฯ ให้เกิดประโยชน์ เช่น Cloud computing ที่ถือเป็นการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการ IT provider/IT solutions ที่เชื่อมโยงกับการให้บริการทางการเงินตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุน digital banking (IT related services)	ไม่จำกัด
2.2 ธุรกิจสนับสนุนอื่น แบ่งเป็น 5 ประเภท	
2.2.1 การให้บริการงานด้านปฏิบัติการซึ่งสนับสนุนการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ หรือบริษัทในกลุ่มฯ	บริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน ¹ และบุคคลอื่นตามที่กำหนด ²
2.2.2 การให้บริการในธุรกิจที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง หรือใช้ความรู้และประสบการณ์เฉพาะด้าน ได้แก่ ธุรกิจวิจัยข้อมูล ธุรกิจกฎหมาย ธุรกิจประเมินราคาสินทรัพย์ ธุรกิจศูนย์ฝึกอบรม และธุรกิจการให้บริการขนส่งเงิน ทั้งนี้ รายได้ส่วนใหญ่ของธุรกิจต้องมาจากการให้บริการแก่บริษัทในกลุ่มฯ เดียวกันและบุคคลอื่นตามที่กำหนด	ไม่จำกัด (แต่จำกัดสัดส่วนรายได้จากประเภทผู้รับบริการ)
2.2.3 การเป็นตัวแทนให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการธุรกิจในประเทศเพื่อขยายตลาดไปยังต่างประเทศผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (Cross border e-Commerce facilitator) เช่น การเป็นตัวแทนในการขายสินค้าผ่าน e-Commerce ในต่างประเทศ การให้บริการจัดทำเอกสารเพื่อการส่งออก การติดต่อหรือจัดหาผู้ให้บริการขนส่งสินค้าในต่างประเทศ แต่ต้องไม่ประกอบธุรกิจในลักษณะเป็นผู้ขายสินค้าหรือให้บริการด้วย	ไม่จำกัด

¹ บริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน เป็นไปตามคำจำกัดความที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services)

² บุคคลอื่นตามที่กำหนด ได้แก่ สถาบันการเงินอื่น บริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกันของสถาบันการเงินอื่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันการเงินเฉพาะกิจ นิติบุคคลเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ หรือบริษัทที่รับโอนสินทรัพย์ที่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งรับโอนสินทรัพย์จากผู้ขายสินทรัพย์และออกหลักทรัพย์ขายแก่ผู้ลงทุน บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ และส่วนราชการ

ขอบเขตธุรกิจสนับสนุน	ผู้รับบริการ
ตนเอง เช่น จัดตั้งร้านค้าในรูปแบบ physical store เพื่อจำหน่ายสินค้าหรือบริการ หรือรับผิดชอบคุณภาพสินค้าหรือบริการนั้น ๆ	
2.2.4 การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์หรือการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เหลือใช้	ไม่จำกัด
2.2.5 ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (green-related business) (ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในเอกสารแนบ 6)	ไม่จำกัด

กลุ่มฯ ต้องมุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจทางการเงินเป็นหลัก ทั้งนี้ การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศตามข้อ 2.1 ธุรกิจสนับสนุนอื่นตามข้อ 2.2 ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุน digital banking (IT related services) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services) และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจการนำอสังหาริมทรัพย์ออกให้เช่า โดยอนุโลม

หลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจ VC

1. หลักการและเหตุผล

นอกเหนือจากการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของภาคธุรกิจโดยการกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์แล้ว การร่วมลงทุนโดยธุรกิจ VC ถือเป็นแหล่งเงินทุนอีกประเภทหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนให้ภาคธุรกิจ โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่อยู่ในช่วงเริ่มต้นซึ่งต้องการเงินทุนในการประกอบธุรกิจได้รับการสนับสนุน ทั้งในด้านการเงิน การได้รับคำปรึกษา หรือการเตรียมความพร้อมต่าง ๆ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงปรับปรุงหลักเกณฑ์โดยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทในกลุ่มฯ ร่วมสนับสนุนการลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ โดยลงทุนผ่านบริษัทในกลุ่มฯ ที่ประกอบธุรกิจ VC ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้ โดยมีได้จำกัดประเภทของธุรกิจที่ VC เข้าร่วมลงทุน เพื่อให้สามารถสนับสนุนการเติบโตของภาคธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการประกอบธุรกิจ VC มักเป็นการร่วมลงทุนในลักษณะการเป็นหุ้นส่วนกับเจ้าของกิจการในระยะยาว จึงเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทในกลุ่มฯ ที่จะร่วมลงทุนต้องคำนึงถึงศักยภาพในการลงทุนของตนเองและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์และกลุ่มฯ

2. รูปแบบการประกอบธุรกิจ VC

2.1 ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ที่มีความมั่นคงและมีศักยภาพ สามารถมีบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ได้ แต่ไม่อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ประกอบธุรกิจ VC โดยตรง โดยบริษัทที่ประกอบธุรกิจ VC จะต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจเงินร่วมลงทุนตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ เว้นแต่ได้รับการอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี

2.2 ธนาคารพาณิชย์อาจประกอบธุรกิจ VC ผ่านกองทรัสต์เพื่อประกอบกิจการเงินร่วมลงทุน (Private Equity Trust) ที่จัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนได้ โดยให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน

3. ประเภทธุรกิจที่สามารถร่วมลงทุน

บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC สามารถร่วมลงทุนได้ในกิจการทุกประเภทที่มีศักยภาพในการเติบโต

รวมถึงธุรกิจ VC อื่นที่ไม่ใช่บริษัทภายในกลุ่มฯ หรือ Private Equity Trust หรือ Private Equity ที่ร่วมลงทุนในกิจการใด ๆ ที่มีศักยภาพในการเติบโต โดยกิจการตามที่กล่าวต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทแม่ หรือกลุ่มฯ ของตนเอง

4. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับระยะเวลาในการร่วมลงทุน

4.1 ระยะเวลาในการร่วมลงทุน

บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC สามารถร่วมลงทุนในกิจการ ธุรกิจ VC อื่นที่ไม่ใช่บริษัท ภายในกลุ่มฯ Private Equity Trust และ Private Equity ตามที่กำหนดในข้อ 3 ได้ไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เข้าร่วมลงทุน

4.2 การลงทุนเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนด

หากบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ร่วมลงทุนในกิจการ ธุรกิจ VC อื่นที่ไม่ใช่บริษัท ภายในกลุ่มฯ Private Equity Trust และ Private Equity ใดเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดในข้อ 4.1 ให้ถือว่าการลงทุนนั้นเป็นการลงทุนระยะยาวไม่ใช่เป็นการประกอบธุรกิจ VC ตามที่กำหนดในประกาศ ฉบับนี้ ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ต้องลดการถือหรือมีหุ้นในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC จนเหลือไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC นั้น เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี และหากธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ ไม่สามารถลดการถือหรือมีหุ้นหรือลดการลงทุนดังกล่าวได้ ให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ดำรง เงินกองทุนตามข้อ 5.2

5. การกำกับดูแลเงินกองทุน

5.1 การจัดการทางการเงินรวมและการดำรงเงินกองทุนสำหรับการลงทุนในบริษัทที่ประกอบ ธุรกิจ VC

5.1.1 กรณีธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ลงทุนโดยมีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทลูกที่ ประกอบธุรกิจ VC และถือหรือมีหุ้นในบริษัทลูกดังกล่าวตั้งแต่ร้อยละ 50 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ แล้วทั้งหมดของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC นั้น ให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่นำบริษัทลูกที่ ประกอบธุรกิจ VC นั้นมาจัดการทางการเงินรวม

5.1.2 กรณีธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ลงทุนโดยมีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทลูก ที่ประกอบธุรกิจ VC แต่ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ถือหรือมีหุ้นน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหุ้นที่ จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC นั้น ให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่นำ

เงินลงทุนในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC มาหักออกจากเงินกองทุนกลุ่มฯ ตามสัดส่วนของจำนวนที่ต้องหักออกจากเงินกองทุนตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย โดยให้หักจากเงินกองทุนกลุ่มฯ ทั้งระดับ Solo Consolidation และ Full Consolidation

5.2 การดำรงเงินกองทุนสำหรับการร่วมลงทุนในกิจการ หรือธุรกิจ VC อื่นที่ไม่ใช่บริษัทภายในกลุ่มฯ หรือ Private Equity Trust หรือ Private Equity เกินกว่า 10 ปี

หากธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ไม่สามารถลดการถือหรือมีหุ้นในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC จนเหลือไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ตามที่กำหนดในข้อ 4.1 ให้ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ดำรงเงินกองทุนทั้งระดับ Solo Consolidation และ Full Consolidation โดยคิดน้ำหนักความเสี่ยงสูงสุดตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) สำหรับเงินลงทุนที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เข้าร่วมลงทุนในกิจการตามที่กำหนดในข้อ 3 เป็นระยะเวลาเกินกว่า 10 ปีนับแต่วันที่เข้าร่วมลงทุน เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี

6. การให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ

บริษัทในกลุ่มฯ ให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่ (1) กิจการอื่นที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ไปลงทุน และ (2) บริษัทลูกทุกทอดของกิจการตาม (1) รวมกัน เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกินร้อยละ 5 ของเงินกองทุนกลุ่ม Full Consolidation เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี

ทั้งนี้ การนับปริมาณการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อข้างต้น จะไม่นับรวมถึงเงินลงทุนในกิจการที่บริษัทเมื่อนำเงินลงทุนในกิจการนั้นไปหักออกจากเงินกองทุนกลุ่ม Full Consolidation แล้ว ตามสัดส่วนของจำนวนที่ต้องหักออกจากเงินกองทุนตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย โดยมีรายละเอียดการคำนวณตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงของกลุ่มฯ

7. หลักเกณฑ์ด้านอื่น ๆ

7.1 ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ต้องกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงของการลงทุนในบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เช่น กำหนดวงเงินสูงสุดที่จะลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจ VC ทั้งหมด

การติดตามและประเมินผลการลงทุนของบริษัทที่ประกอบธุรกิจ VC อย่างต่อเนื่อง

7.2 ห้ามกรรมการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่เข้าไปบริหารจัดการงานประจำวัน (day to day operation) ในกิจการ **ธุรกิจ VC อื่นที่ไม่ใช่บริษัทภายในกลุ่มฯ Private Equity Trust และ Private Equity** ที่บริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC เข้าไปลงทุน แต่อาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเข้าไปบริหารจัดการเพื่อให้สามารถฟื้นฟูกิจการหรือทำกำไรได้โดยเร็ว

7.3 ห้ามกิจการตามที่กำหนดในข้อ 3 ที่ได้รับการร่วมลงทุนใช้สัญลักษณ์หรือชื่อของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ หรือทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดว่าเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่

8. การรายงานข้อมูลการประกอบธุรกิจ VC

ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแม่ต้องจัดทำรายงานการร่วมลงทุนตามที่กำหนดในข้อ 3 โดยใช้ข้อมูล ณ สิ้นเดือนมิถุนายน และสิ้นเดือนธันวาคม และจัดเก็บข้อมูลไว้เพื่อการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีรายละเอียดข้อมูลอย่างน้อยตามที่ปรากฏในตัวอย่างรายงาน

ตัวอย่างรายงานการลงทุนของธุรกิจ VC

ชื่อธนาคารพาณิชย์ / บริษัทแม่ : ข้อมูล ณ วันที่ :

ตารางที่ 1 : รายงานการลงทุนของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC

(1) ชื่อผู้ลงทุน (ชื่อบริษัทลูกที่ ประกอบธุรกิจ VC)	(2) ชื่อกิจการ ที่ (1) เข้าลงทุน	(3) ประเภทอุตสาหกรรม ตามกิจกรรมทาง เศรษฐกิจ (ISIC-BOT)	(4) ลักษณะ การดำเนินธุรกิจ	(5) วันที่เข้าร่วมลงทุน ครั้งแรก (วัน / เดือน / ปี)	(6) ระยะเวลาการลงทุน นับแต่วันที่เข้าร่วมลงทุน จนถึงปัจจุบัน (ปี / เดือน / วัน)	(7) จำนวนเงินลงทุน (จำนวนหุ้นที่ลงทุน × ราคาหุ้น ณ วันลงทุน) (บาท)	(8) สัดส่วน การถือหุ้น ในกิจการ (%)	(9) แนวทาง การถอนตัว

ตารางที่ 2 : รายงานการลงทุนของบริษัทลูกที่ประกอบธุรกิจ VC ที่ลงทุนในธุรกิจ VC อื่นที่ไม่ใช่บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน หรือ Private Equity Trust หรือ Private Equity ในรูปแบบอื่น

(1) ชื่อผู้ลงทุน (ชื่อบริษัทลูกที่ ประกอบธุรกิจ VC)	(2) ชื่อธุรกิจ VC อื่นที่ไม่ใช่บริษัทใน กลุ่มฯ / Private Equity Trust / Private Equity ที่ (1) เข้า ลงทุน	(3) ประเทศที่ (2) จดทะเบียนจัดตั้ง	(4) จำนวนเงินลงทุนใน (2) (จำนวนหุ้นที่ลงทุน × ราคาหุ้น ณ วันลงทุน) (บาท)	(5) สัดส่วน การลงทุนใน (2) (%)	(6) วันที่เข้าร่วม ลงทุนครั้งแรก (วัน / เดือน / ปี)	(7) ระยะเวลาการลงทุนใน (2) นับแต่วันที่เข้าร่วม ลงทุนจนถึงปัจจุบัน (ปี / เดือน / วัน)	(8) จำนวนกิจการ ทั้งหมดที่ (2) ร่วมลงทุน (แห่ง)	(9) มูลค่าของ กิจการทั้งหมด ที่ (2) ร่วมลงทุน (บาท)

หลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม (green-related business)

1. หลักการและเหตุผล

ธนาคารแห่งประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการสนับสนุนการปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนผ่านนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมในระดับสากล และคำนึงถึงความสามารถในการปรับตัวของธนาคารพาณิชย์ให้เท่าทันกับพัฒนาการของระบบการเงินสากลในบริบทที่เหมาะสมกับประเทศไทย ซึ่งธนาคารพาณิชย์และกลุ่มฯ หลายแห่งก็ได้หันมาให้ความสำคัญและเริ่มปรับตัวเพื่อต่อยอดบริการทางการเงินที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ลูกค้าภาคธุรกิจสามารถปรับตัวเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนผ่านนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมได้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงอนุญาตให้บริษัทในกลุ่มฯ ยกเว้นธนาคารพาณิชย์และบริษัทแม่ของกลุ่มฯ สามารถประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมได้ เพื่อต่อยอดการให้บริการทางการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวของภาคธุรกิจและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนตามภูมิทัศน์ภาคการเงินไทย (Financial Landscape) ภายใต้การกำกับดูแลและการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและไม่กระทบต่อเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน

2. หลักการสำคัญในการประกอบธุรกิจ

กลุ่มฯ สามารถต่อยอดบริการทางการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อลูกค้าที่ต้องการเข้าถึงบริการทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาตามแนวนโยบายภูมิทัศน์ใหม่ภาคการเงินไทยเพื่อเศรษฐกิจดิจิทัลและการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยต้องสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน และมีแนวทางในการดูแลผู้ให้บริการอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม กลุ่มฯ ยังคงต้องมุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจทางการเงินเป็นหลัก

3. ประเภทของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่ได้รับอนุญาต

บริษัทในกลุ่มฯ ยกเว้นธนาคารพาณิชย์และบริษัทแม่ของกลุ่มฯ สามารถประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมดังต่อไปนี้ได้ ได้แก่ ธุรกิจที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ธุรกิจการแนะนำสินค้าหรือบริการด้านสิ่งแวดล้อม ธุรกิจการคำนวณข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ ธุรกิจส่งข้อมูลคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และธุรกิจรวบรวมโครงการลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นคาร์บอนเครดิต

4. การกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยง

4.1 บริษัทในกลุ่มฯ ที่ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต้องมีนโยบายและกระบวนการในการบริหารความเสี่ยงที่สามารถวัด ติดตาม บริหาร และควบคุมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีแนวทางในการดูแลลูกค้าและป้องกันความเสี่ยงด้านชื่อเสียง

4.2 ให้บริษัทในกลุ่มฯ ที่ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market conduct) โดยอนุโลม โดยต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อย่างน้อยดังต่อไปนี้ด้วย

4.2.1 เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน ทั้งเงื่อนไข ประโยชน์/ข้อดี และข้อควรระวัง/ผลกระทบ/ข้อเสีย เพื่อให้ลูกค้ามีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจ รวมทั้งต้องชี้แจงให้ลูกค้าเข้าใจอย่างชัดเจนเกี่ยวกับขอบเขตความรับผิดชอบของบริษัทในกลุ่มฯ

4.2.2 ในกรณีการให้บริการให้คำแนะนำแก่ลูกค้าเพื่อเข้าถึงผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการด้านสิ่งแวดล้อม บริษัทในกลุ่มฯ ต้องมีแนวทางการคัดเลือกคู่สัญญาที่เหมาะสม โดยจะต้องไม่เข้าไปรับผิดชอบในคุณภาพสินค้าหรือบริการของผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการด้านสิ่งแวดล้อมนั้น

4.2.3 ไม่ดำเนินการในลักษณะที่เป็นการบังคับให้ลูกค้าต้องใช้บริการอื่น ๆ ของบริษัทในกลุ่มฯ และการตัดสินใจของลูกค้าในการเลือก/ไม่เลือกใช้บริการด้านสิ่งแวดล้อมจากบริษัทในกลุ่มฯ จะต้องไม่มีผลต่อการเข้าถึงบริการทางการเงินอื่นของลูกค้า

4.2.4 มีแนวทางและกระบวนการติดตามและกำกับดูแลไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (conflict of interest)

4.2.5 มีแนวทางในการดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลลูกค้าอย่างเหมาะสมตลอดทั้งกระบวนการ (data lifecycle)